

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม

The Development of guidelines for the implementation of the Child Development Center
Under the Local Government Mahasarakham

มลิวรรณ์ ภริมย์รักษ์*

ดร.ชฎาพร เสนาคูณ**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 132 คน ระยะที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน 1) ศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 21 คน 2) การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีแนวทางการดำเนินงานคือ วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารบุคลากรในศูนย์และผู้ปกครองในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์ฯ กำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนาศูนย์ฯ ไว้อย่างชัดเจน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์ฯ ไว้อย่างชัดเจน จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็กมีการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของเด็ก รับการอุดหนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ดำเนินการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามวิธีการดำเนินการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด มีคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร มีแนวทางการดำเนินงานคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จัดทำระบบประกันคุณภาพภายในและรายงานประเมินตนเอง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านดูแลเด็กมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามมาตรฐานกำหนด จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประเมินพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการ มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล มีแผนการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมตามนโยบายและแผนการจัดการศึกษาท้องถิ่นบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

* การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ส่งบุคลากรไปอบรมในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะประสบการณ์ รวมทั้งการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น และดำเนินงานด้านบุคลากรต้องมีความโปร่งใส มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีแนวทางการดำเนินงาน คือ สถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่มีขนาดเหมาะสมและไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงอันตราย มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยและอัคคีภัย ที่อาจเกิดขึ้นในตัวอาคารศูนย์ มีประตูหน้าต่างที่มั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี จัดบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาดปลอดภัยและเพียงพอ การจัดห้องเป็นสัดส่วน มีบริเวณพื้นที่สำหรับการนอน สะอาดอากาศถ่ายเทได้สะดวกปลอดภัยโปร่ง มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการปฐมพยาบาล ติดประจำไว้ที่ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่างๆ ไว้ติดต่อดี้อย่างทันท่วงที มีแผนและแนวทางปฏิบัติการกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉิน จัดให้มีการประกวดศูนย์ดีเด่น ศูนย์ปลอดภัย การตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปรับปรุง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้ร่มรื่น มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร มีแนวทางการดำเนินงาน คือจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการประเมินตรวจสอบหลักสูตร สถานศึกษา การดูแลหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหา ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำและกิจกรรมจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข มีการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลของเด็ก เป็นรายบุคคล จัดประสบการณ์ให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงอายุของเด็ก มีการบูรณาการหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีสื่อและนวัตกรรมการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพียงพอและหลากหลาย การวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเพิ่มทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีแนวทางการดำเนินงาน คือ จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์เป็นประจำ สรรวจความคิดเห็นจากชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ของศูนย์ให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบ รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากประชาชน ร่วมมือจากชุมชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ จัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดกิจกรรมต่างๆขึ้นอยู่เสมอและให้เชิญทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมและมาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย มีแนวทางการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เครือข่ายศูนย์ จัดทำแผนงานความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์ ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนา เครือข่ายมีการประเมินผลการพัฒนาเครือข่าย การส่งเสริมความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาส ให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์และมีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเครือข่ายตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

ABSTRACT

The development of guidelines for the implementation of the Child Development Center. Under the Local Government Mahasarakham Aims to 1) to study the current state and the desired state of operation of the Child Development Center. Under the local government in Mahasarakham. 2) to develop guidelines for the implementation of the Child Development Center. Under the local government in Mahasarakham. The sample consists of Phase 2 of the five specialists involved with the Child Development Center, 132 people. Phase 2 of five experts. The research consisted of questionnaires, interviews and observation. Statistical analysis of data using mean and standard deviation. And content analysis.

The research found that.

1. Current status of implementation of the Child Development Center standards. Local government organization in Mahasarakham province. The overall level is moderate. Desirable condition, implementation, standards, child development center Local government organization in Mahasarakham province. Overall at the highest level.

2. Guidelines for the implementation of the Child Development Center. Under the local government in Mahasarakham Composed of standard 1 management of child development center. There is a guideline for providing support services to children in various areas. There is a committee of the Child Development Center in accordance with the regulations of the Ministry of Interior on the criteria and methods of using the revenues of educational institutions to allocate to management expenses. Study of local government organization, 2008. Standard 2: Personnel have operational guidelines. Heads of Child Development Centers are qualified to meet the standards set by the Department of Local Administration. The curriculum is developed and developed for early childhood education and supervision. The learning experience of the child care teacher / caregiver Internal quality assurance and self-assessment reports are developed. Child care workers have specific qualifications that meet the standards of placement. Department of Local Administration Promotion and Activities To develop learners with desirable features and age features. Standard 3: Building, premises, environment and safety. There is a guideline for the operation of the child development center, located in a suitable area and not in a hazardous area. First aid room There are first aid supplies, medicine cabinets, necessary medical supplies, and while in the first aid room, the child must be in the care of the child care provider at all times. There are plans and guidelines for emergency children to take immediate action. Standard 4: Academic and Curriculum Activities There is a guideline for implementing the learning experience using the Early Childhood Education as a guideline for the experience. And provide a learning experience to maintain a high standard of living and happiness. Measurements and evaluations are in accordance with the rules, and measured and evaluated periodically. Standard 5: Participation and support from all sectors. There is a guideline for organizing regular meetings of the Child Development Committee at least once a week. The community participates in the coordinating action plan for the development of the Child Development Center. And standard 6: for promoting early childhood development networks. The guideline is to develop a cooperation plan for the implementation of the Child Development Center. Appointed Board of Directors to operate the Child Development Center Network. Encourage staff in child development centers to progress in their profession and morale, and to establish a network of early childhood development at various levels.

Keywords :

กฏมิหลัง

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งในการวางรากฐานความรู้ของเด็กสำหรับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งการจัดการศึกษาในวัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กมีการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาให้เด็กเกิดความสุขในการเรียนรู้เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

ที่พึงประสงค์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็ม คักยภาพและได้มาตรฐาน การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาของไทยจะประสบผลสำเร็จ นั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงของผู้บริหาร อันจะทำให้การดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2553 หน้า 12-13)

จากการศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด มหาสารคาม ที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน อาทิเช่น ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและ ประเมินพัฒนาการของเด็ก อาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลายแห่งยังมีการดำเนินงานไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร และยังไม่ได้มีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐาน โดยตรง ผู้วิจัยในฐานะครุภัณฑ์วิชาการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมุ่งเน้น ที่จะศึกษาและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

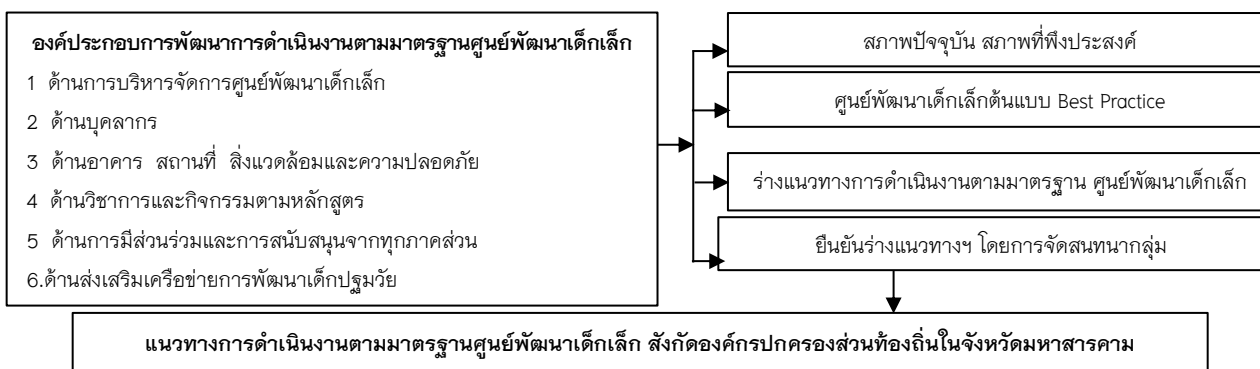
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามเป็นอย่างไร
2. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด มหาสารคามเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากร ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแกดำ ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 151 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 132 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม

1. ศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ (Best Practice) ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวังกุ้ง และ 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองกุ้งสวรรค์

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก แห่งละ 2 คน นักวิชาการศึกษา แห่งละ 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา แห่งละ 1 คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนตำบล แห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน

2.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษา และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ใช้เวลาในการดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนธันวาคม 2559

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์ฯ 2) กำหนดเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนาศูนย์ฯ ไร่ชัดเจน 3) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้อย่างชัดเจน 4) จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็กมีการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้านเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของเด็ก 5) รับการอุดหนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 6) ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษา 7) จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามวิธีการดำเนินการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด 8) มีคณะกรรมการศูนย์ฯ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้นำศาสนา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก และ 9) จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ฯ

มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) หัวหน้าศูนย์ฯ มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 2) จัดทำระบบประกันคุณภาพภายในและรายงานประเมินตนเอง 3) มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์ฯ 5) มีการประเมินพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการ 6) มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล 7) มีแผนการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมตามนโยบายและแผนการจัดการศึกษาท้องถิ่น 8) มีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน 9) ได้รับการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 10) ส่งบุคลากรไปอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะประสบการณ์ 11) ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเอง และ 12) การดำเนินงานด้าน

บุคลากร ต้องมีความโปร่งใส เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) มีสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสมและไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงอันตราย 2) มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยและอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นในตัวอาคารศูนย์ฯ 3) มีประตู-หน้าต่างที่มั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง 4) มีการจัดบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาดปลอดภัยและเพียงพอ 5) จัดห้องเป็นสัดส่วน 6) มีบริเวณพื้นที่สำหรับการนอนสะอาดอากาศถ่ายเทได้สะดวกปลอดภัยโปร่ง ไม่มีเสียงรบกวน แสงสว่างไม่จ้าเกินไปและมีอุปกรณ์ 7) มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการปฐมพยาบาล ติดประจำไว้ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8) มีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่างๆ ไว้ติดต่อได้อย่างทันท่วงที 9) มีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เหมาะสม 10) มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน 11) จัดให้มีการประกวดศูนย์ฯ ดีเด่น ศูนย์ปลอดภัย เพื่อจะได้พัฒนาตัวเองทุกๆ ด้าน 12) จัดให้มีเครื่องเล่นที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและเพียงพอับความต้องการ และ 13) การตั้งงบประมาณสำหรับปรับปรุง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้ร่มรื่น

มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการประเมินตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา 2) ดูแลด้านหลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนการจัดกิจกรรม และโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกัน 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข 4) มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลของเด็กรายบุคคลใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน 5) จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงอายุของเด็ก 7) มีการบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546

ให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 8) มีสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เพียงพอและหลากหลาย 9) มีการวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด 10) มีการประเมินผลหลักสูตร และ 11) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเพิ่มทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 1) จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯเป็นประจำอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 2) มีการสำรวจความคิดเห็นจากชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง
- 3) รับคำแนะนำปรึกษาหรือจัดกิจกรรมร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก
- 4) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ฯให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบ
- 5) รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาศูนย์ฯจากประชาชน ชุมชน
- 6) จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 7) นำนักเรียนร่วมกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น
- 8) ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาศูนย์ฯ
- 9) เป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านอื่นๆ แก่ชุมชน
- 10) จัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 11) รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ฯในแต่ละปี
- 12) จัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่เสมอและให้เชิญทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมหรือเสนอความคิดเห็น

มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ 1) ส่งเสริม

สนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็ก วิทยากรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์ฯ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์ฯ 3) จัดทำแผนงานความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ปฏิทินงาน แนวทางการปฏิบัติงาน 4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย 5) ประเมินผลการพัฒนาเครือข่าย 6) เปิดโอกาสให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ฯ 7) ส่งเสริมความเข้มแข็งในการปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาเด็กเล็กระหว่างหัวหน้าศูนย์ฯ ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 8) ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 9) จัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายในงานประเพณีต่างๆ ของชุมชน และ 10) มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเครือข่ายตามแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะทุกภาคส่วนเริ่มมองเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา ด้านปฐมวัย เพื่อเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของเด็ก ดังที่เยาวพา เดชะคุปต์ (2548, หน้า 56) ได้ระบุว่าการบริหาร การศึกษาปฐมวัยเป็นกระบวนการดำเนินงานที่บุคคลต่างๆ ในสถานศึกษานั้นร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายร่วมกันที่จะช่วยดำเนินงานด้านวิชาการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน ตลอดจน ความสัมพันธ์กับชุมชนให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดให้ และรัศมี ดันเจริญ (2542, หน้า 3) ได้ระบุว่า การบริหารการศึกษาปฐมวัยเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่บุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมมือกัน โดยใช้เทคนิคและวิธีการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกด้านตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ กนกพร กลิ่นหอม (2556, หน้า 91-92) ได้ทำการวิจัยแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม มาตรฐานการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 10 ด้าน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่าการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ 2 ระดับ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยสร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมเรียนปนเล่น 6 กิจกรรม และแนวการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประสบความสำเร็จระหว่างชุมชน ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยกับการกำหนดระดับของหลักสูตร การบูรณาการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น เน้นเด็กเป็นสำคัญ สร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมเรียนปนเล่น 6 หลัก เพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยต่อไป และจิรพรพรณ วรกิจ (2556, หน้า 82-83) ได้ทำการวิจัย การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอหนองแก จังหวัดขอนแก่น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการ โครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน และมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าอาหารกลางวัน อาหารเสริม(นม) ค่าวัสดุการศึกษา ค่าพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ด้านบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนในบุคลากรศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและเข้ารับการศึกษาต่ออย่างต่อเนื่อง ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีการส่งเสริมให้ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในและภายนอกอาคารเรียน และเน้นความปลอดภัยเป็นสำคัญ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร เปิดให้บริการเด็กอายุ 2-5 ปี และส่งเสริมพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่สมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการส่งเสริมให้เข้าร่วมเครือข่ายการดำเนินงานศูนย์ฯ อยู่น้อย และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 6 ด้าน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2553, หน้า 6-53) โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งทั้ง 6 มาตรฐานเน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการผ่านการเล่นทำกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ทักษะคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 7) ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงหกปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาสมอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มีชื่อเรียกต่างกันไปหลายชื่อ ซึ่งแต่ละโปรแกรมก็มีวิธีการและลักษณะในการจัดกิจกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยพัฒนาเด็กในรูปแบบต่างๆ กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนงนุช สาสิม (2556, หน้า 87-88) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์อุบล เศลารักษ์ (2557, หน้า 94-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าแนวการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่พบในการวิจัยคือ 1) ด้านการบริหารงาน ควรมีการรวมศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กหรือยุบรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ควรได้รับเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้เพียงพอ 3) ด้านบริหารงานบุคคล ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดตำแหน่งอัตราบุคลากร และ 4) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการบริหารงานบุคลากร งบประมาณและงานวิชาการเฉพาะของตน

3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามพบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลที่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี และยังมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาปฐมวัยเมื่อเห็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ต่างๆ ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามที่ผู้วิจัยร่างขึ้นมานั้น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงใจ เกื้อหนุน (2558, หน้า 208-209) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชัยภูมิ พบว่าแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้รับการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ประเมินความสอดคล้องจึงมีความถูกต้องเชิงวิชาการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ในแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ พบว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรมให้ครูที่ปฏิบัติการสอนได้รู้จักการทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำสื่อ และพัฒนาสื่อประกอบการสอน ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยกำหนดนโยบาย การทำวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนาสื่อประกอบการจัดกิจกรรม

1.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดแผนปฏิบัติการ และงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร สื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดเสริมความรู้ ประสบการณ์ในการสร้างการมีส่วนร่วมสนับสนุนของชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและพัฒนา

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2.1 ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานและการจัดการศึกษา การของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3.1 ควรมีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ชี้ให้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเตรียมความพร้อมของเด็ก

1.3.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและจัดให้มีเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดแหล่งวิชาการด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาหาความรู้ และกำหนดเครื่องมือการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยผลที่เกิดจากการนำแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปใช้

2.2 ควรวิจัยและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนและการสร้างเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เอกสารอ้างอิง

กนกพร กลิ่นหอม. (2556). แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 10 ด้าน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา 2546 (อายุ 3-6 ปี). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2553). คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เล่ม 1 การจัดตั้งและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาสมัครวิทยากร.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

จิรพรรณ วรกิจ. (2556). การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ร.บ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ดวงใจ เกื้อหนู. (2558). แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทิพย์อุบล เศลาร์เกษ. (2557). แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลคำไฮใหญ่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

นงนุช สาโลสม. (2556). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ร.บ.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2548). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาพระบรมการพิมพ์.

รัศมี ต้นเจริญ. (2553). พัฒนาและแนวโน้มของหลักสูตรครุศึกษามัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรีในประเทศไทย.

ปริญญาณินพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.